

Perniön aurinkovoimalahankkeen luontoselvitys 2024, Salo

Luontotyytit, pesimälinnusto ja liito-orava

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	2
1. Johdanto	3
2. Luontotyytit	3
3. Pesimälinnusto.....	8
4. Liito-orava	9
Lähteet ja aineistot.....	11

PERNIÖN AURINKOVOIMAHANKKEEN LUONTOSELVITYS 2024, SALO
LUONTOPALVELUT FLAVA OY, RAPORTTI 1/2024

Tilaaaja: Renetec Oy

Tekijät: Lassi Kangasmäki

Päiväys: 14.6.2024

Kuvat: Lassi Kangasmäki 2024

1. Johdanto

Tämä raportti esittelee Renetec Oy:n tilaaman Salon Perniön arurinkovoimahankkeen luontoselvityksen tulokset. Reilun hehtaarin selvitysalue kattoi varsinaisen hankealueen puustoiset osat. Touko- kesäkuussa 2024 tehdyt selvitykset kattoivat liito-orava-, pesimälinnusto- ja luontotyypiselvityksen.

Selvitysalue sijaitsee Salon kunnan alueella, Perniössä, Perniön keskustan itäpuolella. Hankealue koostuu lähinnä viljelykäytössä olevasta pellostasta, mutta luontoselvitykset koskevat vain kahta hankealueen reunalla sijaitsevaa pientä metsäaluetta, joiden pinta-ala on noin 1,3 hehtaaria.

Selvityksen tilasi Renetec Oy ja toteutti Luontopalvelut Flava Oy. Maastotyöt ja raportin on tehnyt MMK (metsätieteet) Lassi Kangasmäki.

2. Luontotyypit

2.1 Menetelmät ja epävarmuustekijät

Luontotyyppejä inventoitiin 4.6.2024, jolloin alue kierrettiin kattavasti. Ajankohta oli aikainen hankkeen aikataulun vuoksi. Ajankäyttö oli riittävä kohteen pienialaisuuden vuoksi.

2.2. Ympäristön kuvaus

Selvitysalueen pienempi, eteläinen metsäalue on varttunutta tuoreen kankaan metsätaloustaloudessa olevaa kuusimetsää, jossa on sekapuuna mäntyä, haapaa ja koivua. Kenttäkerroksen valtalajisto koostuu mustikasta, muita runsaita lajeja ovat mm. oravanmarja, metsätähti, metsäalvejuuri. Muutama maalahopuu. Metsä jatkuu selvitysalueen ulkopuolella lähinnä varttuvana tasaikäisenä mäntykankaana.

Suurempi pohjoinen metsäalue on kokoonsa nähden monipuolinen alue. Sekapuustoinen metsikkö koostuu rehevistä laikukkaista turvekankaista, korvista ja lehdoista. Ojituksen kuivattamat paremmin puuta kasvavat osat ovat enimmäkseen lehtoturvekangasta/kostea runsasravinteista lehtoa, paremmin säilyneet suon osat ovat lähinnä ruohokorpea. Alue on ojitettu ennen vuotta 1951 (Paikkatietoikkuna), jolloin alue on myös ollut täysin puuton. Alueella on tehty metsänkäyttöilmoitus harvennushakkuista vuonna 2005 (Metsäkeskus).

Aluetta halkoo eteläpuolella länsi-itä suunnassa syvämpi kaivettu uoma, joka muistuttaa länsipäästä luonnontilaisen kaltaista puroa/noroa.

Kuva 1. Eteläisen osa-alueen kuusimetsää.

Kuva 2. Pohjoisen osa-alueen valoisaa pellonreuna metsää. Oja luo selvän eron kasvillisuuteen

2.3. Huomioitavat luontotyypit

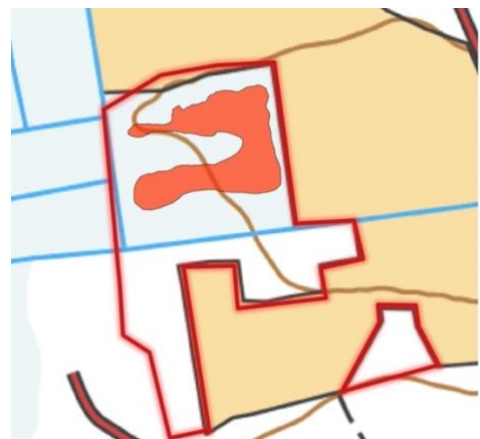
Kuvio 1. Ruohokorpi

Pohjoisemman alueen keskiosissa sijaitsee kaksi ruohokorpilaikkua, jotka yhdistyvät toisiinsa lännessä. Molemmilla aloilla on ympäristöstä selkeästi erottuva lähes puuton märempi keskiosa, joissa esiintyy myös vesipintoja. Reunamilla puusto on lähinnä ryteikköistä heikosti kasvavaa hieskoivua, josta puusto vaihtuu riukuuntuneisiin mäntyihin ja alikasvos kuusiin. Mäntyä ja kuusta kasvaa myös mättäiden päällä. Korpipaatsama on paikoin runsasta ja hyväkasvuista. Ruohoisuutta edustavia kenttäkerroksen lajeja ovat mesiangervo, kurjenjalka, korpikaisla ja suo-orvokki. Runsaana myös järvikorte. Pohjakerroksessa vallitsevat rahkasammalet, kuten okarahkasammal, lehvasammalet ovat myös runsaita.

Ruohokorpien uhanalaisuusluokitus on koko maassa vaarantunut (VU), ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen (EN). Kuvio täyttää myös metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän.

Kohde suositellaan otettavaksi huomioon maankäytössä, sen luontoarvot voidaan säilyttää

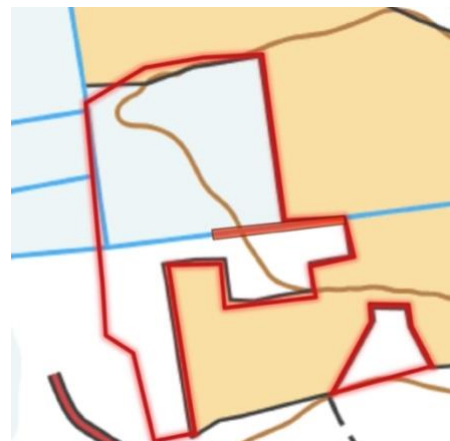
jättämällä kohde maankäytön ulkopuolelle ja huolehtimalla vesitalouden säilymisestä ennallaan.

Kuvio 2. Ruokosuon oja

Pohjoisen selvitysalueen itä-länsi suunnassa halkova ojauoma on ajan saatossa osin muuttunut luonnontilaisen kaltaiseksi, ja muistuttaa osittain puroa/noroa. Uoma on alun perin kaivettu jo ennen vuotta 1877 (vanhatkartat.fi). Uoma on kuitenkin etenkin itäpäätästä luonnontilaistunut, missä se on mutkitteluva ja vaihteleva syvyydeltään, pohja on osin hiekkainen ja vesi kirkasta. Uomaa ympäröivä kasvillisuus rehevää tuoreen lehdon kasvillisuutta, kurottuen paikoin uoman yli. Uomassa ja sen yllä on jonkin verran lahoppua.

Koska uoma on alun perin syntynyt ilmeisemmin ihmistoiminnan seurauksena, se ei ole vesilain suojelema. Uoman ympäristöä voidaan mahdollisesti pitää metsälain (10§) kohteisiin kuuluvana noron lähiympäristönä tai rehevänä lehtolaikkuna. Kohde suositellaan jätettäväksi maankäytön ulkopuolelle puustoisena, jolloin myös sen pienilmasto säilyy nykyisenlaisena.

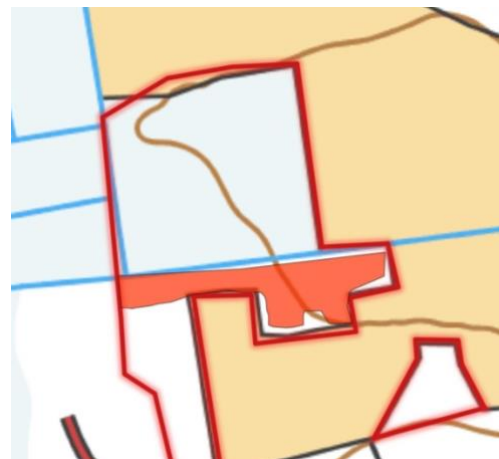

Kuvio 3. Pellon laidan lehto

Pohjoisen osa-alueen halkovan ojauoman eteläpuolella peltoon rajautuu rehevää lehtoa kasvava metsikkö. Puusto on nuorta hieskoivua ja raitaa. Kenttäkerros on hyvin peitteinen, runsaita lajeja ovat mesiangervo, nokkonen, koiranputki ja vuohenputki. Lehto muistuttaa lähinnä kulttuurivaikutteista kosteaa runsasravinteista suurruholehtoa. Alue voi olla osin myös lehtoturvekangasta.

Kosteiden runsasravinteisten lehtojen uhanalaisuusluokitus on koko maassa vaarantunut (VU), ja Etelä-Suomessa vaarantunut (VU). Kohde suositellaan otettavaksi huomioon maankäytössä, sen luontoarvot voidaan säilyttää jättämällä kohde maankäytön ulkopuolelle.

3. Pesimälinnusto

3.1. Menetelmät

Alueelle tehtiin kaksi sovellettua kartoituslaskentaa 20.5.2024 ja 4.6.2024. Laskennassa selvitysalue kuljettiin tarkasti noin kolmen tunnin aikana, aktiivisesti havainnoiden ja kirjaten linnustoa. Kaikki lintuhavainnot kirjattiin maastossa kartalle, jonka jälkeen tehtiin reviiritulkinta verraten kahta laskentakertaa.

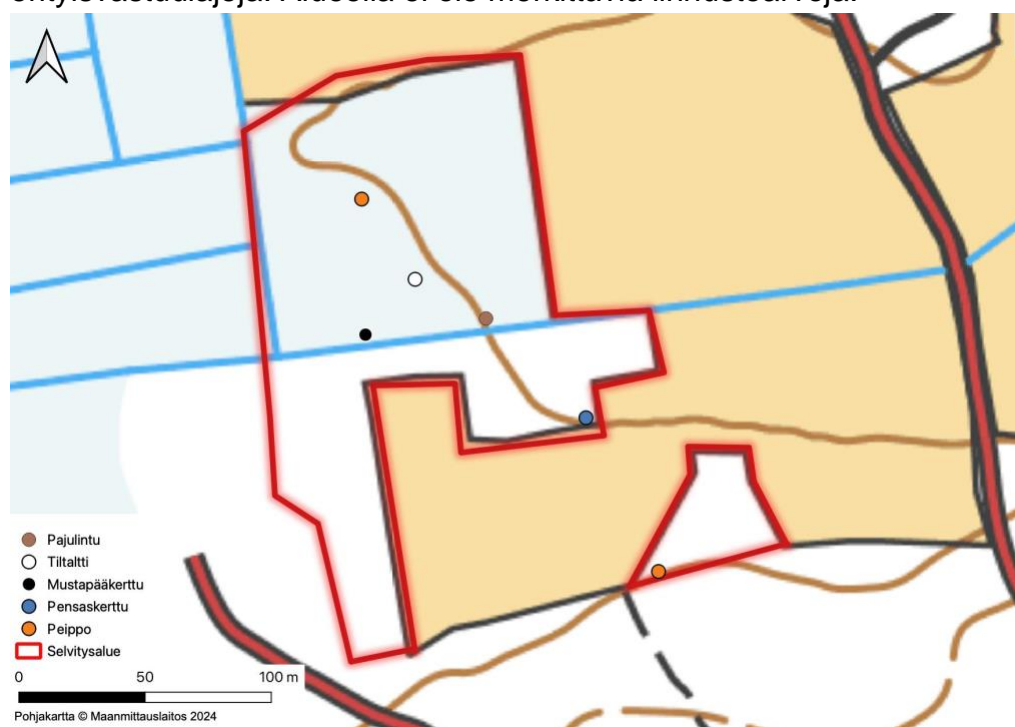
3.2. Epävarmuustekijät

Linnustoa inventoitiin kahden aamun aikana optimaaliseen ajankohtaan ja kellon aikaan hyvässä säässä. Aamua kohden käytetty aika on pienelle selvitysalueelle riittävä, kahden käyntikerran kartoituslaskennalla ei kuitenkaan löydetä kaikkia alueella pesiviä tai pesintää yrittäviä lintupareja. Suurin osa selvitysalueen reviireistä tuli kuitenkin havaituksi ja selvitysalueen linnustoarvot saatiin selvitettyä riittävän tarkasti.

3.2. Tulokset ja päätelmät

Selvitysalueelta todettiin kuusi reviiriä viidestä lajista. Lajit edustavat tavallista metsä- ja pensaslajistoa, ainoa huomionarvoinen havainto oli silmälläpidettävän (NT) pensaskertun reviiri. Muut havaitut lajit olivat peippo, pajulintu, tiltalti ja mustapääkerttu. Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä ei havaittu myöskään huomionarvoisia lajeja. Kaikki selvitysalueen lintureviirit on esitetty kuvassa 3.

Alueella ei havaittu uhanalaisia, EU:n lintudirektiivin I-liitteen tai Suomen erityisvastuulajeja. Alueella ei ole merkittäviä linnustoarvoja.

Kuva 3. Hankealueen pesimälinnusto.

4. Liito-orava

4.1. Tietoa liito-oravasta

Liito-orava (*Pteromys volans*) on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji, joka on Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi (VU). Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (49 §) nojalla kielletty.

Suomessa liito-oravan levinneisyysalue ulottuu Etelä-rannikolta idässä Kuusamon korkeudelle ja lännessä Kokkolan korkeudelle.

Liito-orava on hämärä- ja yöaktiivinen laji, jonka elinympäristö koostuu yleensä varttuneista kuusivaltaisista metsistä, joiden puusto on eri-ikäisrakenteellista ja jossa on tarpeeksi haapaa, koivua tai leppää ravintopuiksi. Liito-orava pesii yleensä tikankoloissa tai risupesissä, joita yksilöllä on käytössä useita samanaikaisesti. Elinpiirin koko on naaraalla noin kahdeksan hehtaaria, koiraalla jopa 60 hehtaaria. Reviireillä on parhaiten lajille sopivista alueista koostuvia ydinalueita, sekä myös heikompaa elinympäristöä, jota liito-orava käyttää liikkumiseen esimerkiksi ydinalueiden välillä.

Liito-oravien ollessa suhteellisen lyhytikäisiä (2–4 vuotta) elinvoimaisen reviirin on oltava yhteydessä laajempiin metsäalueisiin ekologisten käytävien avulla. Näin uusia yksilöitä pääsee täyttämään aikanaan tyhjentyviä reviirejä. Eristäytyneisiin metsäsaarekkeisiin liito-oravilla ei ole mahdollista muodostaa elinvoimaista pesimäkantaa. Siirtymäreittien puuston tulee olla vähintään 10 metriä korkea.

4.2. Menetelmät ja epävarmuustekijät

Liito-oravan esiintymistä selvitettiin 20.5.2024, jolloin koko selvitysalue kierrettiin kauttaaltaan. Selvityksessä etsittiin selvitysalueen metsistä liito-oravan jätöksiä puiden runkojen tyviltä, erityisesti suurimpien kuusien ja haapojen tyviltä. Selvitysalueen koon puolesta oli mahdollista tarkastaa kaikkien varttuneiden kuusten ja lehtipuiden tyvet.

Selvityksen katsotaan olevan luotettava selvityksen tarkkuuden ja ajankohdan osalta, vaikka ajankohta oli hieman myöhäinen. Etelä-Suomessa papanoita oli kyseiseen aikaan kuitenkin löydettävissä tunnetulta paikalta.

Toisinaan hyvätkin reviirit voivat olla tyhjinä, seuraavana vuonna ne voivat olla asuttuja. Jos selvitys osuu vuoteen, jona reviiri ei ole asuttu, lisääntymis- ja levähdyspaikan varmistaminen on mahdotonta. Metsän soveltuvuutta lajin lisääntymis- tai levähdyspaikaksi voidaan kuitenkin arvioida ilman havaintojakin.

4.3. Tulokset

Hankealueen etelälaidan suurempaan metsäalueeseen kuuluva pieni kaistale on varttunutta tuoreen kankaan kuusikkoa, jossa kasvaa muutama haapa, joista yhdessä on myös kolo. Alue sopii liito-oravalle, mutta on kuitenkin hyvin

pienialainen, alle puoli hehtaaria. Pohjoisesta aluetta ympäröi peltoalue ja etelästä nuori männikkö. Alueelta ei löydetty merkkejä liito-oravasta. Pohjoisempi selvitysalueeseen kuuluva metsälohko on pääosin nuorta lehtipuuvaltaista metsää, joka ei ole liito-oravalle soveltuva. Myöskään tältä alueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravasta. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole tiedossa liito-orava havaintoja (Suomen Lajitietokeskus 2024).

Lähteet ja aineistot

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 - Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018

Maanmittauslaitos. Paikkatietoikkuna. www.paikkatietoikkuna.fi

Metsäkeskus. Metsävaratiedot. <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/metsatietoaineistot/metsavaratiedot>

Suomen Lajitietokeskus 2024: Luonnontieteellisen keskusmuseon ylläpitämä verkkosivusto; laji.fi

Vanhat kartat 2024. Vanhojen karttojen verkkosivusto; vanhatkartat.fi